

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2010-1/59

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J6-9818
Naslov projekta	Slovenci v ZDA in v Avstraliji in pomen internetnih povezav na ohranjanje slovenske identitete
Vodja projekta	8423 Matjaž Klemenčič
Tip projekta	J Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	3.150
Cenovni razred	C
Trajanje projekta	01.2007 - 12.2009
Nosilna raziskovalna organizacija	507 Inštitut za narodnostna vprašanja
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Družbeno-ekonomski cilj	13. Splošni napredek znanja - RiR financiran iz drugih virov (ne iz splošnih univerzitetnih fondov - SUF)

2. Sofinancerji¹

1.	Naziv	
	Naslov	
2.	Naziv	
	Naslov	
3.	Naziv	
	Naslov	

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega projekta²

Raziskovali smo ohranjanje identitete pri slovenskih izseljenskih skupnostih in vplive modernih tehnologij na ohranjanje slovenske identitete med slovenskimi izseljenci. Potrdili smo hipotezo, da je svetovni splet in najrazličnejše njegove aplikacije imel pozitivno vlogo na ohranjanje slovenske identitete v svetu. To je potrdil sodelavec na projektu Samo Kristen v prispevku z naslovom "Slovenci v ZDA in v Avstraliji in pomen internetnih povezav na ohranjanje slovenske identitete", ki je v končni pripravi za tisk (predvidoma bo izšel v reviji Razprave in gradivo leta 2010).

V prvem letu izvajanja projekta je bil sodelavec na projektu tudi dr. Jernej Zupančič, ki je v okviru projekta pripravil dva prispevka o Slovencih v Pueblu na podlagi podatkov, ki jih je zbral na pokopališču v Pueblu.

Nosilec projekta dr. Matjaž Klemenčič je bil v drugi polovici leta 2008 (od avgusta do decembra) gostujoči profesor na Colorado State University Pueblo. Študentom je predaval predmet "American Immigration", kar je v tesni povezavi z vsebino projekta. V lokalnem zgodovinskem društvu v Pueblu je približno 300 članom društva predaval o zgodovini slovenske skupnosti v Pueblu. Razen tega je s ciljem priprave monografske publikacije o Slovencih v Pueblu in nekaterih drugih slovenskih naselbinah na zahodu ZDA raziskoval zgodovino Slovencev v Pueblu, zbral gradivo za pregled zgodovine mesta Pueblo in dopolnjeval gradivo o Slovencih v Rock Springsu v Wyomingu ter o stanju slovenskih skupnosti v nekaterih drugih slovenskih naselbinah v Koloradu, zlasti v Leadvillu in Crested Buttu. Izbral in kopiral je več monografskih publikacij o zgodovini Puebla ter številne prispevke iz zgodovinskega časopisa Pueblo Lore, ki je namenjen lokalni zgodovini Puebla. Poleg tega je izbral in kopiral še nekatera gradiva iz Slovenskega genealoškega centra, arhiva župnije sv. Marije ter Gornikove knjižnice. Vse tri ustanove delujejo v okviru župnije sv. Marije. Med drugim je po dolgih pogajanjih z upravljavci arhiva pridobil tudi kopije seznamov umrlih v tej župniji, na katerih so navedeni tudi kraji rojstva slovenskih priseljencev. To je omogočilo podrobnejše analize izvora članov župnije. Vodja projekta je pridobil tudi kopije korespondence župnije s cerkveno hierarhijo ter posamezna mnenja cerkvene hierarhije o stanju v škofiji Pueblo, s posebnim ozirom na status etničnih župnij. Poleg tega je obiskal in pregledal arhive sosednjih etničnih župnij ter dopolnjeval že zbrano gradivo o slovenskih podjetnikih v Pueblu ter o politični dejavnosti Slovencev v mestnem svetu ter v organih okraja Pueblo. Zbral je tudi več zapisnikov bratskih podpornih organizacij.

V času svojega bivanja v ZDA je vodja projekta obiskal tudi Minneapolis, kjer je v Immigration History Research Centru na Univerzi v Minnesoti pregledal in kopiral precejšnje dele časopisa Glas svobode, ki je začel izhajati v Pueblu in je kasneje igral vodilno vlogo pri ustanavljanju ene od najpomembnejših slovenskih bratskih podpornih organizacij v ZDA – Slovenske narodne podporne jednote. Zbral in kopiral je tudi sezname naročnikov glasila Jugoslovanske socialistične zveze – Slovenske sekcije Proletarec in literaturo za statistiko slovenske skupnosti v Pueblu.

Obiskal je tudi Rock Springs, ki je pobraten s Škofjo Loko, kjer je pregledal najnovejše rezultate volitev. Ugotovil je, da sta še v 21. stoletju v mestnem svetu dva mestna svetnika od šestih slovenskega porekla. Poleg tega si je ogledal tudi novejšo literaturo o zgodovini tega mesta. Obiskal je še Crested Butte in nekatere druge slovenske naselbine v Koloradu, kjer je na podlagi nagrobnih napisov na tamkajšnjih pokopališčih ugotavljal slovensko prisotnost v preteklosti.

Nosilec projekta je skupaj s prebivalcem Puebla slovenskega porekla, ki je želel ostati anonimen, pripravil knjigo o zgodovini skupnosti slovenskih Američanov v Pueblu v Koloradu. Knjiga bo prispevala k zavedanju o obstoju slovenske skupnosti v Pueblu med Slovenci v ZDA in med raziskovalci etničnih skupnosti v ZDA in v Sloveniji. Knjiga z naslovom Jim Pugel and Other Slovenian Pioneers of Pueblo, Colorado ohranja pripovedi in spomine zgodnjih slovenskih priseljencev v Pueblu in prikazuje njihove stiske ter veselje v življenju od poznih 80. let 19. stoletja naprej. Avtorja Matjaž Klemenčič in Karl Pugelj (psevdonim) sta vzpodbudo za knjigo našla v življenjski zgodbi Jima/Jamesa (Ignaca) Pugla, člana velike slovenske družine, ki je bil eden prvih slovenskih priseljencev v Pueblu. Njegova življenjska pot se je začela leta 1885 v vasi Rapljevo pri Strugah na tedanjem Kranjskem in se tragično končala leta 1971 v Pueblu.

Večino informacij o Jimu Puglu sta avtorja pridobila na podlagi zbranih arhivskih gradiv, časopisnih člankov, na svetovnem spletu objavljenih virov, zbirki družinskih slik in intervjujev članov družine. Informacije o Jimovih sorodnikih in prijateljih ter nekaterih pomembnejših članih slovenske skupnosti v Pueblu, s katerimi je delal ali se družil, pa so povzete iz nekrologov in osmrtnic, objavljenih v lokalnih časopisih. Pomemben vir informacij so avtorjema nudili tudi arhivi katoliške (nekdanje slovenske etnične) župnije sv. Marije in katoliške (nekdanje italijanske etnične) župnije Mt. Carmel, podatki okrajnega sodišča v Pueblu, zapisi iz lokalnega zgodovinarskega časopisa Pueblo Lore ter knjige, ki se na splošno ukvarjajo z zgodovino Puebla ali z zgodovino priseljevanja v ZDA.

V knjigi je predstavljeno priseljevanje Slovencev in pot nekaterih članov družine Pugelj v »deželo upanja«, oziroma v Pueblo, eno od mnogih mest na ameriškem Zahodu, katerega razcvet sta vzpodbudila razvoj prometnega omrežja in industrije. Hiter razvoj

industrije je zlasti po letu 1880 izzval množično priseljevanje iz Evrope. Med množico priseljencev je bilo tudi več tisoč Slovencev. Večina se jih je, tako kot člani družine Pugel, priselila z Dolenjske in Bele krajine. V Pueblu se je tako v začetku 20. stoletja izoblikovala največja slovenska naselbina na ameriškem Zahodu, v kateri se je prisotnost Slovencev obdržala vse do današnjih dni.

Skozi življenjsko zgodbo Jima Pugla je razvidno, da so slovenski priseljenci v Pueblu živeli povezano in ustvarili svojo lastno skupnost. Večina se jih je naselila na jugovzhodnem delu mesta, v Grovu in v tako imenovanem Bojon Townu na Bessemerju. Mnogi med njimi so obiskovali isto cerkev, se poročali v okviru etnične skupnosti, prebirali iste časopise, nakupovali pri istih trgovcih, se pridružili istim bratskim podpornim in ostalim organizacijam in so bili pokopani na istem delu pokopališča Roselawn.

Prva generacija slovenskih Američanov, otroci slovenskih priseljencev, ki so bili rojeni v ZDA, niso ohranili slovenske kulturne dediščine na enaki stopnji kakor njihovi starši. Družili so se sicer tudi v okviru lastne etnične skupnosti, vendar pa so si v veliko večji meri kot njihovi starši poiskali svoje prijatelje tudi zunaj te skupnosti. Druženje s pripadniki drugih etničnih skupnosti jim je omogočalo znanje angleškega jezika, kar je bil rezultat ameriškega izobraževalnega sistema. Zato ni presenetljivo, da si je več kot polovica otrok slovenskih priseljencev, ki so bili rojeni v ZDA, našla svojega zakonskega partnerja zunaj slovenske etnične skupnosti. Kljub temu pa so poroke slovenskih rojakov vedno predstavljale pomemben dogodek v slovenski skupnosti.

V času izida te knjige (konec leta 2009) so vsi slovenski priseljenci, ki so se v Pueblu naselili ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja, že pomrli. Čeprav je umrlo tudi že precej njihovih hčera in sinov, slovenska skupnost v Pueblu še vedno živi. Tako so še zmeraj aktivna društva KSKJ, ZSZ – WSA Life in SNPJ. Aktivno delujeta tudi Klub »Prešeren« in cerkev sv. Marije (kot katoliška cerkev, ne pa več kot slovenska etnična cerkev). Tudi dvorana sv. Jožefa in Prešernov dom v kraju Rye, južno od Puebla, se še vedno uporabljata za najrazličnejše prireditve. Svojo namembnost je spremenila tudi stavba nekdanje šole sv. Marije. V njej sedaj delujeta tudi Gornikova slovenska knjižnica in muzej ter Genealoški center sv. Marije. Zlasti slednji hrani pomembne vire o porokah, krstih in smrtih ljudi slovenskega porekla v Koloradu.

Življenjska zgodba Jima/Jamesa (Ignaca) Pugla predstavlja tipično zgodbo slovenskega izseljenca, ki se je moral iz kmetovalca čez noč preleviti v industrijskega delavca in mirno podeželsko okolje zamenjati s hrupnim mestnim življenjem. Skozi Jimovo življenjsko zgodbo se kažejo vse tegobe ob prilagajanju na ameriški način življenja in številne situacije, v katerih so se ob različnih obdobjih (gospodarske krize, leta gospodarskega vzpona, vojne itd.) znašli slovenski priseljenci v Pueblu.

Rezultat projekta je tudi Klemenčičev prispevek "Slovenski periodični tisk v ZDA, 1891-1920", v katerem je predstavljena zgodovina slovenskega periodičnega tiska v ZDA, to je časopisja, mesečnikov in štirinajstdnevnikov, revij in koledarjev. Priseljensko časopisje in druga periodika sta na splošno igrala pomembno vlogo pri ohranjanju zavesti o obstoju etničnih skupnosti v ZDA, še zlasti med njihovimi pripadniki. Priseljenska periodika je bila in je še danes eden najpomembnejših izrazov življenja omenjenih skupnosti; obenem pa je poročala o njihovih kulturnih, političnih in drugih aktivnostih. Zgodovina etnične periodike je odsev zgodovine etničnih skupnosti v ZDA, kar se bo v pričujočem članku potrdilo za slovenske Američane. Ti so objavili okoli 100 naslovov. Nekateri časopisi so prenehali izhajati že po nekaj številkah, nekateri izhajajo še danes.

V prispevku z naslovom »Naseljevanje in prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu v Koloradu« je prikazan prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu, Kolorado od konca 19. do začetka 21. st. Pueblo v južnem Koloradu je eno od mnogih mest na ameriškem Zahodu, katerega razcvet sta vzpodbudila razvoj prometnega omrežja in industrije. Razvoj industrije je po letu 1880 izzval množično priseljevanje, zlasti iz Italije in Avstro-Ogrske. Število prebivalcev je hitro naraščalo, od 3.217 leta 1880 na 45.444 leta 1910. Delež zunaj ZDA rojenih priseljencev in njihovih potomcev v mestu se je do leta 1910 povzpел na 41,13%.

Po podatkih popisa je leta 1910 v Pueblu živelo okrog 2.400 priseljencev in njihovih potomcev s slovenskim materinim jezikom. Večina se jih je priselila z Dolenjske, Bele krajine in Notranjske in se naseli v jugovzhodnem delu mesta, v Grovu in Bessemerju v 6. mestni četrti. Tam so v 2. precinctu (najnižji števeni enoti) sestavljali skoraj polovico vsega prebivalstva, v 3. precinctu pa dobro četrtino. V Pueblu se je tako v začetku 20. st. razvila največja slovenska naselbina na ameriškem Zahodu, v kateri se je prisotnost Slovencev

obdržala vse do današnjih dni.

»Američani« in starejši priseljenci so slovenske priseljence imenovali »Bojons«. V začetku stoletja je ta izraz pomenil žaljivko, v 21. stoletju pa ga prebivalci drugih narodnosti v Pueblu ga uporabljajo kot kompliment, ko z njim označujejo prebivalce slovenskega porekla, pa tudi drugih porekel prebivalstva, ki je izhajalo iz južnoslovanskih pokrajin.

Klemenčič je pripravil tudi prispevek, v katerem je na splošno prikazal selitve v svetu skozi zgodovino, z naslovom "Migration in History". Selitve opredeljujemo kot prostorske premike posameznikov ali skupin ljudi z odselitvenega na priselitveno območje z namenom začasne ali trajne odselitve/naselitve. Glede na prostor se selitve delijo na notranje in mednarodne. Pri notranjih selitvah migranti prestopijo določene meje znotraj države, pri mednarodnih selitvah pa migranti prečkajo državne meje. Glede na čas pa se migracije delijo na začasne in stalne. Pri začasnih selitvah migrant zapusti svoje izvorno območje z namenom, da se čez nekaj časa vrne, pri stalnih pa se migrant odloči zapustiti svoje izvorno območje za vedno. Glede na motivacijo kot vzrok za selitev pa se te delijo na prostovoljne in prisilne (neprostovoljne).

Selitve prebivalcev predstavljajo demografske procese, ki že od nekdaj v svetu odsevajo gospodarske, politične, narodne, verske, kulturne, eksistencialne in socialne razmere. Zaradi množice dejavnikov, ki vplivajo na selitve in jih vzpodbujejo (včasih pa tudi zavirajo), so smeri in obseg selitvenih gibanj zelo nepredvidljivi. Zato je zgodovina preseljevanja vedno tudi del splošne zgodovine in jo je treba razumeti v njenem okviru.

Selitve prebivalcev so znane že iz prazgodovine, saj homo migrants obstaja, odkar obstaja homo sapiens. Množične selitve pa se pojavijo že v starem veku. Med temi najbolj izstopajo selitve Indoevropejcev, ki so med začetkom 4. in koncem 1. tisočletja pr. n. št. precej spremenile etnično podobo Evrope in zahodne Azije. Kasneje so ta del sveta zajele še selitve drugih ljudstev. Med temi je potrebno omeniti zlasti selitve germanskih in slovanskih plemen/ljudstev, ki so posredno vplivale tudi na propad rimskega cesarstva. Srednji vek so zaznamovale selitve Mongolov in širitev islama, ki sta pretrgala tradicionalne trgovske poti med Evropo ter Daljnim Vzhodom. Novi vek pa so po velikih geografskih odkritjih zaznamovale množične čezmorske selitve, zlasti od 19. stoletju naprej. Množično izseljevanje v čezmorske dežele je sprva zajelo le Evropo, postopoma pa se je razširilo na vse celine.

Selitveni tokovi prebivalcev se tudi v 21. stoletju krepijo iz dneva v dan. Tako je bila na začetku 21. stoletja že vsaka 35 oseba v skupnem številu prebivalcev na svetu vključena v mednarodne selitve prebivalstva. Po ocenah Organizacije združenih narodov naj bi bilo v mednarodne selitve vključenih okrog 175 milijonov oseb. Pri tem je potrebno omeniti, da so v to številko vključeni tudi begunci in razseljene osebe, ne pa tudi nezakoniti migranti, katerih število je sicer neugotovljivo, gotovo pa ne nezanemarljivo.

V prispevku z naslovom »Slovenes beyond Slovenia, in Europe and Overseas«, ki je objavljen v knjigi »European Migrants, Diasporas and Indigenous Ethnic Minorities« je Klemenčič obravnaval vprašanja, ki se nanašajo na Slovence, ki živijo zunaj meja Republike Slovenije kot pripadniki avtohtonih manjšin ali kot izseljenci.

V prvem delu prispevka so obravnavana vprašanja manjšinske zaščite Slovencev v sosednjih državah. Pri koroških in štajerskih Slovencih gre predvsem za vprašanje neizpolnjevanje določb 7. člena avstrijske državne pogodbe iz leta 1955 in njihovih prizadevanj za izpolnjevanje teh določb s strani avstrijske države. Pri Slovencih v Italiji gre za vprašanje izpolnjevanja določb iz mednarodnih pogodb iz let 1947, 1954 in 1974 in za vprašanje uresničevanja določb Zakona o zaščiti slovenske manjšine v Italiji. Avtor prispevka se ukvarja s problematiko zaščite slovenske manjšine na Madžarskem.

V drugem delu prispevka je prikazan proces izseljevanja iz slovenskega etničnega ozemlja v različnih obdobjih. Rezultat tega procesa je okrog 800 slovenskih nasebin v ZDA pa tudi slovenske skupnosti v Kanadi, Južni Ameriki, Avstraliji in zahodnoevropskih državah. Predstavljena je tudi široka mreža njihovih organizacij (rimsko-katoliške in evangeličanske etnične župnije, bratske podporne organizacije, narodni domovi, etnični časopisi itd.).

V posebnem poglavju je predstavljena še problematika slovenskih skupnosti v državah naslednicah nekdanje Jugoslavije.

V isti knjigi, v kateri je bil Klemenčič tudi sourednik, je objavil še Uvod, v katerem se ukvarja z dilemami razlikovanja med avtohtonimi narodnostnimi manjšinami in priseljenjskimi skupnostmi.

Klemenčič je pripravil tudi več prispevkov za ameriške publikacije o Slovencih v ZDA, izseljencih iz Jugoslavije v ZDA in o ljudskih štetjih v ZDA kot viru za zgodovinarja ameriškega priseljenstva. Objavljen in dokumentiran je prispevek za enciklopedijo založbe SAGE, medtem ko sta prispevka za "Encyclopedia of American Immigration" ("Censuses, U.S., and immigrants" in "Yugoslav state immigrants") v tisku v ZDA. V tisku sta tudi knjigi "Immigrants in America" založbe ABC Clio, v katerih bo objavljenih deset Klemenčičevih prispevkov o Slovencih, Hrvatih, Makedoncih, Bošnjakih in Črnogorcih. Prispevki obsegajo 7 do 15 strani. Za vsako od omenjenih priseljenjskih skupnosti bosta izšla dva prispevka in sicer eden za obdobje do 1940 in eden za obdobje po letu 1940.

Sodelavec na projektu Jernej Zupančič je objavil dva prispevka. V prispevku »Dolenjski sledovi na robu ameriške prerije: Slovenci v Pueblu Kolorado« je predstavil Dolenjsko kot deželo izseljevanja in slovensko izseljensko skupnost v Pueblu od naselitve do današnjih dni. Ugotovil je, da so se prebivalci slovenskega porekla v Pueblu še danes zavedajo slovenskih korenin in da so slovenske naselitve v Pueblu tudi nekatere ustanove, kot na primer Gornickova knjižnica in slovenski genealoški center, ki deluje v nekdanji »Marijini šoli«, v bližini katere se nahaja tudi molitveni vrt.

V prispevku »K socialni strukturi slovenske naselbine v Pueblu, Kolorado«, je Zupančič opisal zgodovino rudarstva in železarstva v Pueblu in okolici ter socialno sestavo slovenske izseljenske skupnosti v Pueblu. Avtor je ugotovil, da Slovenci v Pueblu, kljub sorazmerni številčnosti, razen nekaterih izjem niso igrali dominantne vloge v mestnem gospodarstvu in politiki. Kljub temu pa so prispevali k dejstvu, da je med petimi pobratenimi mesti s Pueblom tudi Ljubljana in da sta Državna univerza Kolorado v Pueblu in Univerza v Mariboru sklenili pogodbo o sodelovanju. Še posebej pa so se prebivalci slovenskega porekla iz Puebla izkazali ob osamosvajanju Slovenije, saj so odločno podprli proces demokratizacije Slovenije in prizadevanje Slovenije za neodvisnost in mednarodno priznanje.

4. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Rečemo lahko, da je program realiziran skoraj v celoti. Zaradi daljše bolezni dr. Jerneja Zupančiča je sicer odpadlo terensko raziskovanje v Avstraliji, vendar pa je nosilec lahko na podlagi raziskav v ZDA potrdil hipotezo in to tako o velikem pomenu novejših komunikacijskih tehnologij za ohranjanje identitete slovenskih priseljencev kot tudi o nadaljnjem obstoju slovenskih priseljenjskih skupnosti v priseljenjskih državah. Poleg načrtovanih raziskav je vodja projekta v okviru mednarodnih projektov souredil knjigo "European Migrants Diasporas and Indigenous Ethnic Minorities" pa tudi pripravil vrsto prispevkov za ameriške založbe Salem Press, SAGE in ABC Clio.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta⁴

--

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni rezultat			
1.	Naslov	<i>SLO</i>	Jim Pugel in drugi slovenski zgodnji priseljenci v Pueblu, Kolorado
		<i>ANG</i>	Jim Pugel and other Slovenian Pioneers of Pueblo, Colorado
			Življenjska zgodba Jima Pugla predstavlja tipično zgodbo slovenskega izseljenca, ki se je moral iz kmetovalca čez noč preleviti v industrijskega delavca in mirno podeželsko okolje zamenjati s hrupnim mestnim življenjem.

	Opis	SLO	Skozi zgodbo se kažejo vse tegobe ob prilagajanju na ameriški način življenja in številne situacije, v katerih so se ob različnih obdobjih (gospodarske krize, leta gospodarskega vzpona, vojne itd.) znašli slovenski priseljenci. Knjiga prispeva k zavedanju o obstoju slovenske skupnosti v Pueblu med Slovenci v ZDA in med raziskovalci etničnih skupnosti v ZDA in v Sloveniji.
		ANG	The life story of Jim Pugel represents the typical life of a Slovene immigrant who had to transform overnight from farmer to industrial worker, and had to move from the calm countryside environment to the city. Thru the story all the troubles in the process of adjustment to American way of life and numerous situations with which Slovene immigrants had to cope are described. The book contributes to the knowledge on the existence of the Slovene community in Pueblo, so among Slovenes in the U.S. as among researchers of ethnic communities in the U.S. and in Slovenia.
	Objavljeno v	(Ethnicity, no. 6). Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja: = Institute for Ethnic Studies, 2009. 141 str.	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
	COBISS.SI-ID	249018112	
2.	Naslov	SLO	Naseljevanje in prostorski razvoj slovenskih naselbin v Pueblu v Koloradu
		ANG	Settling and Spatial Development of Slovene Settlements in the City of Pueblo, Colorado
	Opis	SLO	Pueblo je eno od mnogih mest na ameriškem zahodu, katerega razcvet sta spodbudila razvoj prometnega omrežja in industrije. Po podatkih popisa je leta 1910 v Pueblu živelo okoli 2.400 priseljencev in njihovih potomcev s slovenskim maternim jezikom. Večina se jih je priselila iz Dolenjske, Bele krajine in Notranjske in se naselila v jugovzhodnem delu mesta, v Grovu in Bessemerju. V Pueblu se je tako v začetku 20. stoletja razvila največja slovenska naselbina na ameriškem zahodu, v kateri se je prisotnost Slovencev obdržala vse do današnjih dni.
		ANG	Pueblo represents one of the many cities in the American West which owe its development to the development of railroads and roads and industries. According to the U.S. census data of 1910 there lived in Pueblo approximately 2,400 immigrants and their children with Slovene mother tongue. Most of them were from Dolenjska, Bela krajina and Notranjska. They settled in the southeastern part of the city, in Grove and Bessemer. In the beginning of the 20th century in Pueblo the largest Slovene settlement in the U.S. West developed. Slovenes are still present in Pueblo today.
	Objavljeno v	Razprave in gradivo, 2009, št. 60, str. 62-94, zvd., tabele.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
	COBISS.SI-ID	11515469	
3.	Naslov	SLO	Selitve v zgodovini
		ANG	Migrations in History
	Opis	SLO	Selitve opredeljujemo kot prostorske premike posameznikov ali skupin ljudi z odselitvenega na priselitveno območje z namenom začasne ali trajne odselitve/naselitve. Selitve prebivalcev predstavljajo demografske procese, ki že od nekdaj v svetu odsevajo gospodarske, politične, narodne, verske, kulturne, eksistencialne in socialne razmere. Zaradi množice dejavnikov, ki vplivajo na selitve in jih vzpodbujajo (včasih pa tudi zavirajo), so smeri in obseg selitvenih gibanj zelo nepredvidljivi.
		ANG	Migrations represent special movements of individuals or groups of individuals from the territory of emigration with the intention of temporary or permanent settlement. Migrations of people represent demographic processes which were always caused by economic, political, ethnic, religious, cultural, existential, and social conditions in emigrant countries and emigrant areas. Due to many factors which influenced migrations and stimulated (or hindered) them, the directions and volume of migration movements are quite unpredictable.
	Objavljeno v	V: ISAACS, Ann Katherine (ur.). Immigration and emigration in historical perspective, (Migration, 1). Pisa: Edizioni Plus, cop. 2007, str. [28]-54.	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
		15678216	

	COBISS.SI-ID		
4.	Naslov	SLO	Slovenci zunaj Slovenije, v Evropi in v čezmorskih deželah
		ANG	Slovenes beyond Slovenia, in Europe and Overseas.
	Opis	SLO	V prispevku je obravnavana problematika Slovencev, ki živijo zunaj meja Republike Slovenije bodisi kot pripadniki avtohtonih manjšin ali kot izseljenci. V prvem delu prispevka so obravnavana vprašanja manjšinske zaščite Slovencev v sosednjih državah, v drugem pa proces izseljevanja iz slovenskega etničnega ozemlja v različnih obdobjih in široka paleta organizacij slovenskih izseljencev v Evropi in čezmorskih državah. V posebnem poglavju je predstavljena še problematika slovenskih skupnosti v državah naslednicah nekdanje Jugoslavije.
		ANG	In the treatise the situation of Slovenes who live outside the borders of Slovenia as members of indigenous national minorities and as emigrants is discussed. In the first part of the treatise, the problems of minority protection of Slovenes in the neighboring countries are treated; in the second part the process of emigration from Slovene ethnic territories in different periods of time, and the organizations of Slovene emigrants in Europe and overseas are discussed. In a special subchapter, the problems of Slovene communities in successor states of the former Yugoslavia are treated.
	Objavljeno v	V: KLEMENČIČ, Matjaž (ur.), HARRIS, Mary N. (ur.). European migrants, diasporas and indigenous ethnic minorities, (Europe and the Wider World, 4). Pisa: Edizioni Plus, cop. 2009, str. 55-81, zvd., tabele	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
	COBISS.SI-ID	11461965	
5.	Naslov	SLO	Slovenski periodični tisk v ZDA, 1891-1920
		ANG	Slovene Periodicals in the USA, 1891-1920
	Opis	SLO	Predstavljena je zgodovina slovenskega periodičnega tiska v ZDA od leta 1891 do začetka dvajsetih let dvajsetega stoletja. Priseljenska periodika je bila in je še danes eden najpomembnejših izrazov življenja omenjenih skupnosti; obenem pa je poročala o njihovih kulturnih, političnih in drugih aktivnostih. Zgodovina etnične periodike je odsev zgodovine etničnih skupnosti v ZDA. Slovenski priseljenci v ZDA so objavili okoli 100 naslovov. Nekateri časopisi so prenehali izhajati že po nekaj številkah, nekateri izhajajo še danes.
		ANG	In the article the history of Slovene periodicals in the U.S. from 1891 until the beginning of the 1920s is discussed. Immigrant periodicals were and still are one of the most important proofs of the life of immigrant communities; at the same time they are useful as a source of reports on cultural, political, and other activities of the community. History of the ethnic press shows the history of ethnic communities in the U.S. Slovene immigrants in the U.S. published ca. 100 titles. Some newspapers ceased publication after some issues; some of them are published still today.
	Objavljeno v	Razprave in gradivo, 2008, št. 55, str. 98-117. http://www.inv.si .	
	Tipologija	1.02 Pregledni znanstveni članek	
	COBISS.SI-ID	11152461	

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat		
1.	Naslov	SLO	Priseljenci iz vzhodne in jugovzhodne Evrope : predavanja na Colorado State University, Pueblo, zimski semester, avg.-dec. 2008.
		ANG	Eastern and Southeastern European immigration : a course at Colorado State University, Pueblo, WS, August-December 2008. Pueblo, 2008
	Opis	SLO	V predavanjih v zimskem semestru študijskega leta 2008/09 sem študentom zgodovine in politologije na Colorado State University Pueblo, Colorado, predstavil zgodovino slovenskih, čeških, slovaških, srbskih, hrvaških, makedonskih, poljskih ter italijanskih priseljencev v ZDA v obdobju od njihove naselitve do današnjih dni. Predstavil sem tudi splošno zgodovino

		<p>priseljavanja v ZDA pa tudi selitvene procese v svetu na splošno. S študenti smo razpravljali tudi o dilemah, kako daleč segajo človekove pravice pri priseljencih, zlasti pri nezakonitih priseljencih.</p>
	ANG	<p>In the course which I gave during the fall semester of 2008/09 academic year, I presented to the students of history and politology at Colorado State University-Pueblo the history of Slovene, Bohemian, Slovak, Serb, Croatian, Macedonian, Polish and Italian immigrants to the U.S. during the period from their first settlements until today. I presented also the general history of the U.S. immigration and migration movements worldwide. At the course we also discussed dilemmas on how far- reaching could be the human rights of immigrants, especially illegal ones.</p>
	Šifra	B.05 Gostujoči profesor na inštitutu/univerzi
	Objavljeno v	COBISS.SI
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	16857608
2.	Naslov	<p>SLO Evropski priseljenci, diaspore in avtohtone etnične manjšine</p> <p>ANG European migrants, diasporas and indigenous ethnic minorities</p>
	Opis	<p>SLO Publikacija se ukvarja z izbranimi avtohtonimi etničnimi manjšinskimi skupnostmi in priseljskimi skupnostmi v Evropi in Severni Ameriki. Med zanimivejše sodijo prispevki o etničnih manjšinah v Sibiriji pred letom 1917, irski skupnosti v Južni Afriki, Slovencih v ZDA, Koroških Slovencih in zavzemanju nekaterih ameriško-slovenskih politikov za njihove pravice ter prispevek o problemu bega možganov iz Baskije. Poleg tega sta se sourednika v uvodu ukvarjala z dilemami razlikovanja med avtohtonimi narodnostnimi manjšinami in priseljskimi skupnostmi.</p> <p>ANG Publication deals with the problems of selected indigenous ethnic minority groups and immigrants in Europe and North America. Among the most interesting are the treatises on ethnic minorities in Siberia before 1917, Irish community in South Africa, Slovenes in the U.S., Carinthian Slovenes and endeavors of some American-Slovene politicians for their minority rights, and on the problems of "drain-brain" problem in the Basque. Additionally, the co-editors in the Introduction also dealt with the dilemmas of differentiating between indigenous ethnic minorities and immigrant ethnic communities.</p>
	Šifra	C.01 Uredništvo tujega/mednarodnega zbornika/knjige
	Objavljeno v	KLEMENČIČ, Matjaž (ur.), HARRIS, Mary N. (ur.). European migrants, diasporas and indigenous ethnic minorities, (Europe and the Wider World, 4). Pisa: Edizioni Plus, cop. 2009. 280 str., ilustr. ISBN 978-88-8492-653-1. http://www.clioheres.net/books4/books.php?book=6 .
	Tipologija	2.31 Zbornik recenziranih znanstvenih prispevkov na mednarodni ali tuji konferenci
	COBISS.SI-ID	11461453
3.	Naslov	<p>SLO BOŽIČ HORVAT, Andreja. Življenje in delo ameriško-slovenskega politika in urednika Ivana Molka. Maribor 2007. 425 pp.</p> <p>ANG BOŽIČ HORVAT, Andreja. Life and Work of Slovene-American Politician and Editor Ivan Molek. Maribor 2007, 425 pp.</p>
	Opis	<p>SLO Disertacija je prvo delo, ki na znanstven način obravnava celostno podobo življenja in dela Ivana Molka in pomeni originalni prispevek k razvoju stroke. Predstavlja Molkovo družbeno-politično delovanje v obdobju od leta 1916 do leta 1950, predvsem njegovo vlogo v Slovenski narodni podporni jednoti in v Jugoslovanski socialistični zvezi med prvo svetovno vojno, v obdobju med obema vojnoma in po drugi svetovni vojni, pa tudi njegovo vlogo pri nastanku Odbora demokratične akcije in njegovem glasilu Svobodna beseda.</p> <p>ANG The dissertation represents the first scholarly treatment of the life and work of Ivan Molek. It deals with Molek's political activities from 1916 till 1950 and with his role in the Slovene National Benefit Society and Yugoslav Socialist Federation during World War I, during the inter-war period, and during and after World War II, as well as with his role in the establishment of the Committee for Democratic Action and its organ Free Word.</p>
	Šifra	D.09 Mentorstvo doktorandom
	Objavljeno v	COBISS-SI

	Tipologija	2.08	Doktorska disertacija
	COBISS.SI-ID	233794304	
4.	Naslov	SLO	KLEMENČIČ, Matjaž. Novejše raziskave o Slovencih v stiku z drugimi narodi sveta : predavanje na University of Minnesota, Minneapolis, 7. nov. 2007.
		ANG	KLEMENČIČ, Matjaž. Recent research on Slovenes in contact with other "nations" of the world. University of Minnesota, Minneapolis, 7 Nov. 2007.
	Opis	SLO	Slovenci so prihajali v stik z drugimi narodi sveta kot eden od narodov večnacionalne habsburške monarhije in kasneje Jugoslavije, kot pripadniki avtohtonih manjšin (zlasti po letu 1918) in kot izseljenci v državah priselitve. V predavanju je bila posebna pozornost namenjena slovenskim izseljencem v ZDA ter njihovemu stiku z ostalimi narodi in to na primeru s tistimi narodi, s katerimi so se Slovenci srečevali že v Evropi (Italijani, Nemci, Madžari) na primeru Clevelanda, Puebla, Leadvilla in Bethlehem, kot tudi s tistimi narodi, s katerimi so se prvič srečali v ZDA (npr. Finci v Elyju, MN).
		ANG	Slovenes came in contact with other peoples of the world in the multi-national Habsburg Empire and later Yugoslavia, as members of indigenous minorities (after 1918), and as immigrants in the countries of immigration. Special emphasis was given to Slovene immigrants to the U.S. and their contacts with other ethnic groups, e. g. on the example of Cleveland, Pueblo, Leadville and Bethlehem with the nations with which Slovenes had contacts in Europe (Italians, Germans, Hungarians), as well as with those nations with which they met for the first time in the U.S. (Finns in Ely, MN).
	Šifra	B.04 Vabljeno predavanje	
	Objavljeno v	COBISS.SI	
	Tipologija	3.14	Predavanje na tuji univerzi
COBISS.SI-ID	10888781		
5.	Naslov	SLO	KLEMENČIČ, Matjaž. Slovensko priseljivanje v Pueblo : vabljeno predavanje na Okrajnem zgodovinskem društvu, Pueblo, ZDA, 13. nov. 2008.
		ANG	KLEMENČIČ, Matjaž. The Slovenian immigration to Pueblo : invited lecture at Pueblo County Historical Society, Pueblo, USA, 13 Nov. 2008.
	Opis	SLO	Predstavljen je bil projekt zgodovine slovenske skupnosti v Pueblu. Rezultat raziskovalnega projekta bi naj bila knjiga, ki bo obravnavala naseljevanje, številčno moč in geografsko razprostranjenost slovenske skupnosti v mestu Pueblu in v okolici (v celotnem okraju Pueblo) od prvih naseljencev do današnjih dni. Prikazana bo tudi njihova organiziranost v okviru bratskih podpornih organizacij, katoliške cerkve, narodnih domov in kulturnih društev ter njihovo življenje v različnih zgodovinskih obdobjih in njihov vpliv na razvoj mesta.
		ANG	In the lecture, the project on the history of Slovene community in Pueblo, CO, was discussed. The final result of the research project will be a book, which will describe the settlement, size and geographic dispersion of the Slovene community in the City of Pueblo and its environs (the whole Pueblo County) from the first Slovene settlers until today. Also presented will be their organizations, i.e. ethnic fraternal organizations, Catholic Church, national homes and cultural societies, as well as their life in different historic periods and their influence on the development of the city.
	Šifra	B.04 Vabljeno predavanje	
	Objavljeno v	COBISS.SI	
	Tipologija	3.16	Vabljeno predavanje na konferenci brez natisa
COBISS.SI-ID	11175245		

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁷

--

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

Spoznanja raziskav povečujejo na eni strani naše vedenje o slovenskih skupnostih na zahodu ZDA, po drugi strani pa predstavljajo prispevek k teoriji in metodologiji raziskovanja priseljskih skupnosti v svetovnem merilu. V knjigi »Jim Pugel and Other Slovenian Pioneers of Pueblo, Colorado« je bilo tako uspešno združeno raziskovanje in izkušnje zgodovinarja slovenskega priseljenstva v ZDA s spoznanji in metodami rodoslovcev. To se je izkazalo kot precej učinkovito, saj je bilo mogoče na podlagi tega sodelovanja precej natančno opisati življenje in delo slovenskih priseljencev in njihovih potomcev v Pueblu, na drugi pa slediti tudi procesom njihove akulturacije in asimilacije. Mogoče je bilo podrobno orisati tudi pot posameznih priseljencev iz slovenskega etničnega ozemlja v Pueblo ob koncu 19. stoletja. Rekonstrukcija popotovanja nam ni razkrila le imena ladij, s katerimi so ti priseljenci prispeli v ZDA, ampak tudi nadaljevanje njihove poti do Puebla in kvaliteto njihovih potovanj. Mogoče je bilo proučiti tudi njihova delovna mesta, to je kje in kaj so delali. Od vrste zaposlitve je bila precej odvisna tudi kvaliteta njihovega življenja.

Izkazalo se je, da se je večina slovenskih priseljencev nameravala izseliti le za nekaj let, da bi zaslužili nekaj denarja, in se nato vrnil v domovino. Ker se je večina zaposlila na slabše plačanih delovnih mestih, so mnogi ostali v ZDA za stalno. Ti so »sanjali«, da bi zaslužili dovolj denarja za nakup ranča, ali pa, da bi postali samostojni podjetniki. Delu priseljencev je to uspelo in ti so imeli tudi precejšen vpliv ne le na življenje slovenske skupnosti, temveč tudi na življenje in razvoj celotnega mesta.

Spoznanja raziskav o razvoju slovenske skupnosti v Pueblu so pomembna tudi z vidika konceptov raziskav lokalne zgodovine slovenskih naselbin po svetu, saj so lokalne zgodovine le-teh le redko doživele znanstveno obravnavo. Spoznanja raziskav potrjujejo, da predstavlja slovenska izseljenska zgodovina bogat del zgodovine slovenskega naroda in Slovenije, hkrati pa tudi del zgodovine priseljskih držav.

V priseljskih državah, še posebej pa v ZDA, je veliko raziskovalcev in inštitucij, ki se ukvarjajo z zgodovino in drugimi vidiki problematike priseljskih skupnosti. V letih trajanja projekta je vodja projekta prejel kar nekaj vabil za pisanje prispevkov o priseljskih skupnostih za ameriške enciklopedije, ki izhajajo pri uglednih ameriških založbah (SAGE, ABC-Clio, Salem itd.). Zanimivo je, da se vodja projekta pri tem pogosto znajde kot edini evropski avtor v teh enciklopedijah.

Najpogostejše so prošnje za gesla o Slovencih v ZDA pa tudi za gesla o etničnih skupnostih iz prostora nekdanje Jugoslavije. V zvezi s tem je potrebno spremljati posamezne vidike priseljske problematike, odmevnost slovenskega prispevka razvoju ZDA in koncepte priseljskih zgodovin kot delov ameriške zgodovine v sodobni znanstveni literaturi.

S temi objavami pa se povečuje tudi vedenje o Slovencih ter slovenskih izseljencih v ZDA in drugih, v glavnem angleško govorečih deželah, kar prispeva k promociji Slovenije.

ANG

The new knowledge acquired on the basis of our research on the one hand increases our knowledge on Slovene immigrant communities in the western part of the United States, and on the other hand makes a contribution to the theory and methodology of research on immigrant communities worldwide. In the book »Jim Pugel and Other Slovenian Pioneers of Pueblo, Colorado«, the knowledge and experiences of the historian of Slovene immigration to the U.S. was successfully united with the knowledge and methodology of genealogists. It proved quite successful because this cooperation enabled a detailed analysis of life and work of Slovene immigrants and their ancestors in Pueblo, and on the other hand it was also possible to follow the processes of their acculturation and assimilation. It was possible to describe in great detail the routes that individual immigrants had used to come to Pueblo from the Slovene ethnic territory at the end of the 19th century. Reconstruction of their travel did not only reveal the names of the ships with which immigrants traveled to the U.S., but also the continuation of their travel to Pueblo and the quality of their travels. It was also possible to study their workplaces, i.e. where and what they worked on. Of course, their quality of life depended on the types of employment.

We proved that most of the Slovene immigrants intended to immigrate only for a few years to earn some additional money and then returned to the homeland. Because most of the immigrants found work at the worst paid workplaces, many of them stayed in the U.S. for life. They "dreamed," however, how they would earn enough money to buy a ranch or to become independent businessmen. Only a part of them succeeded, and those also had substantial influence not only on the life in the Slovene community, but also on the life and development of the whole city.

The new knowledge acquired on the basis of the project about the development of the Slovene community in Pueblo is important also from the point of view of the concept of the research on ethnic (i.e. Slovene) settlements worldwide. Local histories of Slovene communities were quite seldom researched. The new knowledge of our research confirms that Slovene immigrant history represents quite an important part of the history of Slovene people and Slovenia, while at the same time also being a part of the history of the countries of immigration.

In the immigrant countries, especially in the U.S., there are many researcher and institutions which deal with the history and the problems of immigrant communities from the point of view of other fields. There were some who dealt with Slovene community also; most of them are not active as researchers anymore. During the period of this project, the leader of the project got quite a few invitations to write contributions on immigrant communities for the American encyclopedias, which are published by important American publishing companies (SAGE, ABC-Clio, Salem etc.). It is interesting to note, that the leader of the project quite often found himself as the only European or non-American author in those encyclopedias.

Of course, most of those invitations concern the requests to write entries on Slovene immigrants in the USA, some of them requested also writings of entries on other former Yugoslav ethnic groups. In connection with this I had to follow the concepts and methodology of the research of immigrant communities, especially of the Slovene contribution to the development of the U.S. and concepts of immigrant histories as part of American history in contemporary scholarly literature.

With these publications we increase the knowledge on Slovenes and Slovene immigrants in the U.S. in other mainly English-speaking countries, which contributes to the promotion of Slovenia.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Raziskave slovenskih skupnosti v ZDA skozi zgodovino in sedanjost predstavljajo pomemben del raziskovanja preteklosti in sedanjosti slovenskega izseljenstva in tudi slovenskega naroda kot celote. Z rezultati omenjenih raziskav se bodo Slovenci v Republiki Sloveniji seznanili z novimi spoznanji o Slovencih, ki živijo zunaj meja Republike Slovenije. Le-ti predstavljajo pomembno vez med Slovenijo in državami, v katerih živijo, na številnih področjih družbenega življenja (zlasti na gospodarskem).

Rezultati raziskav so uporabni za vzpodbujanje gospodarskega sodelovanja med ZDA ter Avstralijo in Republiko Slovenijo, zlasti za vzpostavljanje prvih stikov. Ob sicer do sedaj redkih raziskavah slovenskih skupnosti v posameznih ameriških mestih je v večini primerov raziskano tudi podjetništvo slovenskih priseljencev in njihovih potomcev. Izkazalo se je, da ima marsikatero od teh »slovenskih« podjetij precejšen vpliv v lokalnem okolju in bi lahko služilo kot vez oziroma kot posrednik med slovenskimi in ameriški podjetji.

Rezultati projekta so pomembni tudi za ohranjanje etnične identitete Slovencev v ZDA. Ob tem je potrebno poudariti, da so mnogi slovenski politiki in kulturniki, ki so se v petdesetih letih 20. st. ukvarjali z identiteto Slovencev v ZDA, ugotavljali, da naj bi v naslednjih petdesetih letih slovenska identiteta v ZDA izginila. Danes – petdeset let po tem – lahko rečem, da slovenska identiteta v ZDA še vedno obstaja in, da nič ne kaže, da bi v naslednji petdesetih letih izginila. Resda je ta identiteta različna od tiste pred petdesetimi leti, ko je živelo še precejšnje število pripadnikov prve generacije priseljencev. Kljub vsemu še danes obstoje organizacije slovenskih izseljencev v ZDA, v katerih je jezik občevanja sicer angleščina, vendar pa se je njihova privrženost slovenski identiteti še kako pokazala ob križpotju devetdesetih let 20. st., ko je šlo za vprašanje priznanja Slovenije kot samostojne in neodvisne države.

Rezultate tovrstnih raziskav je mogoče uporabiti tudi na področju kulturnega sodelovanja, zlasti med mesti, v katerih žive slovenski izseljenci, s subjekti v Republiki Sloveniji.

Tovrstna spoznanja lahko služijo tudi pri uresničevanju skrbi Republike Slovenije »za avtohtone slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za slovenske izseljence in zdomce, te za pospeševanje njihovih stikov z domovino«, kot je zapisano v 5. členu Ustave Republike Slovenije.

ANG

Research of the Slovene community in the U.S. in history and today represents an important part of the research of the past developments and today's situation in Slovene emigrant communities and also of the Slovene people as a whole. The results of the project will serve to the Slovenes of the Republic of Slovenia to be acquainted with the new knowledge on Slovenes who lived outside the frontiers of the Republic of Slovenia. The immigrants are an important tie between Slovenia and the countries in which they live and work in many fields of life (especially economic).

The results of the research could be useful in improving the economic cooperation between the United States and the Republic of Slovenia, especially when the first steps in cooperation would be implemented. In cases of researching Slovene communities in the United States, which are quite rare, we have done research also on the entrepreneurship of Slovene immigrants and their ancestors. Many of the companies which are controlled by ethnic Slovenes are quite influential in the local communities and could serve as a tie or mediators among Slovene and American companies.

The results of the project are also important for studying the ways on how to keep Slovene

ethnic identity in the United States. We have to emphasize, however, that many Slovene politicians and cultural workers predicted in the 1950s that Slovene ethnic identity in the USA would be lost by the turn of the 21st century. Today, fifty years later, I can see that Slovene identity in the USA is retained, and that there are no signs that it will disappear in the next fifty years. True, this Slovene identity is different from the one of fifty years ago, when many members of the first generation of immigrants were still alive. In spite of everything, however, the Slovene immigrant organizations still exist in the USA. In those organizations, the language of communication is English. The Slovene identity of the immigrants and their descendants is still alive, however, and was evident at the crossroads of the 1990s, when the question of recognition of Slovenia as an independent state arose.

The results of our research will be useful also in the field of cultural cooperation, especially between the cities in which Slovene immigrants live and different institutions in the Republic of Slovenia.

The newly acquired knowledge will serve also in realization of the concern of the Republic of Slovenia "for indigenous Slovene national minorities in neighboring countries, for the Slovene emigrants and temporary workers abroad, and in searching of the way to improve their contacts with the homeland," as it is written in Article 5 of the Constitution of the Republic of Slovenia.

10. Samo za aplikativne projekte!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri aplikativnem projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	V celoti <input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	V celoti <input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="text"/>
F.35	Drugo	

Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

11. Samo za aplikativne projekte!**Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja**

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	

G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete	☐	☐	☐	☐	
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☐	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje, navedene v 2. točki¹¹

1.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	Komentar		
	Ocena		
2.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		

	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
Komentar			
Ocena			
3.	Sofinancer		
Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:			EUR
Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:			%
Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja			Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
Komentar			
Ocena			

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 6., 7. in 8. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

Matjaž Klemenčič	in	
podpis vodje raziskovalnega projekta		zastopnik oz. pooblaščen oseba RO

Kraj in datum:

Ljubljana

15.4.2010

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2010-1/59

¹ Samo za aplikativne projekte. [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega projekta. Največ 18.000 znakov vključno s presledki (približno tri strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁶ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki), izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite/prepišite skladno z obrazcem "Izjava sofinancerja" (<http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>), ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2010 v1.00a

14-88-50-CC-0A-88-96-D0-A6-24-B7-8D-C5-34-3E-71-0F-58-D7-B2